

Regionfullmäktige

Svar på interpellation från Jessica Hagård, Centerpartiet – Har samverkan den politiska viljan att öka takten i klimatarbetet?

I en interpellation från Jessica Hagård, Centerpartiet, ställs frågorna:

- Är det Samverkan Region Jönköpings läns ambition att öka takten i det regionala klimatarbetet för att inte missa 1,5-gradersmålet?
- Vilka åtgärder ser Samverkan Region Jönköpings län som prioriterade för att uppnå netto noll av koldioxidutsläpp och minskade andra utsläpp?

Sammanfattning och svar

Samverkan Region Jönköpings län har ingen anledning att slå av på takten i klimatarbetet. Tvärtom visar de underlag vi nu har, t.ex. koldioxidbudgeten för Jönköpings län, att vi behöver öka takten. Nedan finns en beskrivning av vilka åtgärder som är viktiga för att öka takten. Vilka som ska prioriteras blir en fråga i kommande budgetarbeten.

Hållbarhetsprogrammet – viktiga åtgärder

Region Jönköpings läns målsättningar för klimatarbetet har beslutats inom ramen för Hållbarhetsprogram 2021-2025. I programmet fastslogs målet att minska organisationens klimatpåverkan från direkt påverkbara utsläpp med minst 25% till år 2025 jämfört med basåret 2019. Uppföljning som har gjorts under åren 2020-2022 indikerar att denna målsättning kommer att nås.

Organisationens fortsatta långsiktiga klimatarbete bör huvudsakligen beslutas inom ramen för kommande hållbarhetsprogram 2026-2030. Det kan även finnas behov av att höja ambitionsnivån för klimatmålet till 2025 vilket i så fall bör hanteras inom ramen för budget 2025.

I framtagandet av det nya hållbarhetsprogrammet för 2026-2030 föreslås att utgångspunkten bör vara att minska den direkta klimatpåverkan i enlighet med de mer ambitiösa målen som presenterades nyligen i klimatbudgeten för Jönköpings län. Det innebär även att det sätts årliga mål om utsläppsminskningar istället för enbart en långsiktig målsättning. Detta för att säkerställa en hög takt från början.

Därutöver behöver en målsättning som omfattar även den indirekta påverkan fastställas.

För att kunna åstadkomma utsläppsminskningar som ligger i linje med koldioxidbudgeten för länet behövs bl.a. insatser för att energieffektivisera fastigheter och verksamheter, utbyggnad av egen elproduktion, elektrifiering av tågtrafik och öka andelen förnybara drivmedel i tåg och fordon. Därtill behövs insatser för påverka organisationens indirekta klimatpåverkan. Det kan t.ex. vara att främja överflyttandet av resande med bil till kollektivtrafik, främja klimatsmart arbetspendling, främja återanvändning med mera.

Regionala utvecklingsstrategin – viktiga åtgärder

Klimatarbete och en grön omställning är förutsättningar för att nå målen i utvecklingsstrategin och ligger till grund för utvecklingsinsatser som medfinansieras till länets aktörer eller genomförs i egen regi för en hållbar utveckling i länet.

Viktiga insatsområden för att fortsätta bidra till minskade koldioxidutsläpp i länet är:

- Hållbara resor och transporter – insatser behövs för att öka andelen hållbara persontransporter genom t.ex. utvecklad kollektivtrafik samt för att driva på omställningen och elektrifieringen i transportsektorn.
- Förnybar energi och energieffektivisering – insatser behövs för att öka mängden förnybar energiproduktion i länet samt att fler arbetar med energieffektivisering
- Cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion
- Skogsråvara och långvariga träprodukter som ersättning för fossila material liksom högre förädlingsvärde och cirkularitet för skogliga restmaterial.

Exempel på viktiga verktyg i genomförandet av det regionala utvecklingsuppdraget är

- Energikontoret är fortsatt en viktig resurs för Region Jönköpings län som en av de regionala utvecklingsaktörerna. Energikontoret har hela länet som arbetsfält. Utvecklingen av verksamheten kommer framgent ske i nära samverkan med avdelningen för regional utveckling.
- Fortsatt vidareutveckling av hållbarhetsäkring av beslut och finansiering inom det regionala utvecklingsuppdraget.

Tommie Ekered (M)

Ordförande i nämnd för trafik,
infrastruktur och miljö